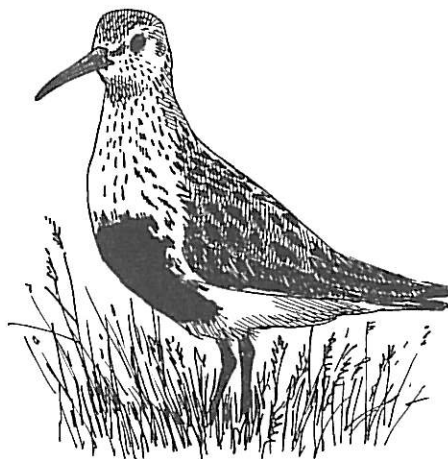

Myrsnipe *Calidris alpina*

Global utbredelse

Myrsnipa har en nordlig sirkumpolar utbredelse og finnes i nordlige deler av Europa, Asia og Amerika, samt på Grønland og Island. I alt seks forskjellige underarter er beskrevet.

Norsk utbredelse og habitatvalg

Hos oss hekker to av underartene; hekkefugler i sørvestlige deler av Norge er av underarten *schinzii*, mens de øvrige tilhører nominatunderarten *alpina*. Det er foreløpig uklart hvilken underart fuglene som forekommer på kysten av Møre og Trøndelag tilhører, men de biometriske målene i et begrenset materiale ligger mellom *alpina* og *schinzii* (T. Nygård pers. medd.).

Myrsnipa forekommer hos oss både langs kysten og i fjellet. Den hekker på strandenger, gressmyrer, torvmyrer og tørre lyngmarker. I gode habitater kan tettheten av hekkende par være høy, gjerne 5-10 par/km². Vanligvis er likevel tetthetene lavere, og mange steder kan myrsnipa være fraværende selv om habitatet skulle tyde på at arten kunne hekke her.

Atlas-registreringene viser en utbredelse i sørnorske fjell som stemmer godt overens med kartet til Kålås & Byrkjedal (1981). Arten finnes spredt og fåtallig langs kysten opp til Møre, lenger nordover blir den mer vanlig langs kysten, selv om dette ikke går klart fram av Atlas-kartet. Arten ser fra Atlas-kartet ut til å mangle i store deler av Troms fylke, men dette antas å ha sammenheng med dårlig dekning av rutene her. I Finnmark finnes arten både i innlandet og langs kysten.

Bestandsstørrelse og bestandsutvikling

Den norske hekkebestanden er ifølge Kålås & Byrkjedal (1981) på om lag 35.000 par. De anslår den sørnorske (t.o.m. Nord-Trøndelag) bestanden til ca. 10.000 par og den nord-norske til ca. 25.000 par. Norge har sammen med Sverige en stor del av den vesteuropeiske fastlandspopulasjonen av myrsnipe (Piersma 1986). Arten hekker ofte på større myrområder langs kysten, og ved drenering av disse kan kystbestanden

ventes å avta. Hekkebestanden i andre europeiske land som Danmark og Tyskland har avtatt som følge av drenering av hekkeplasser (Cramp & Simmons 1983).

Hekkebiologi

Myrsnipa ankommer hekkeplassene i slutten mai, men her er det variasjon etter hvor i landet man befinner seg. Hannene er territorielle og markerer sine territorier med en sangflukt. Fuglene viser en stor grad av stedtrohet når de først har valgt en hekkeplass, og kommer som regel tilbake til samme territorium år etter år. Myrsnipa er overveiende monogam, og ca. 75% beholder partner mellom år dersom begge er i live (Soikkeli 1967). Myrsnipa legger 4 egg i slutten av mai (kyst Sør-Norge) og i juni (fjellet og Nord-Norge). Rugetiden er ca. 22 døgn, og ungene forlater reiret så snart de er tørre. Begge kjønnene ruger eggene og har ansvaret for å passe på ungene, men hunnen stikker ofte av før ungene er fullvoksne og overlater siste del av oppfostringen til hannen. Ungene er flygedyktige etter ca. 25 døgn, og de blir forlatt av voksenfuglene like før eller når de er flygedyktige.

Trekkforhold

De to underartene som hekker hos oss har forskjellige overvintringsområder. *Schinzii*, som i tillegg til sørlige deler av Norge hekker på De britiske øyer, i Island, Sør-Sverige og Finland, overvintrer hovedsakelig i NV-Afrika, særlig i Marokko og Mauritania. Nominatunderarten *alpina* overvintrer mer østlig og finnes om vinteren langs kystene fra India via Den arabiske halvøy til Middelhavet, samt i NV-Europa. Våre hekkefugler overvintrer rundt Nordsjøen. Under høsttrekket følger ungfugler fra nordlige områder norskekysten sørover, mens voksenfuglene trekker mer direkte over Bottenvika fra hekkeplassene i nord til de rike områdene i Vadehavet (Cramp & Simmons 1983). Voksenfuglene trekker også bort fra hekkeplassene mye tidligere enn ungfuglene og bruker kortere tid på trekket sørover.

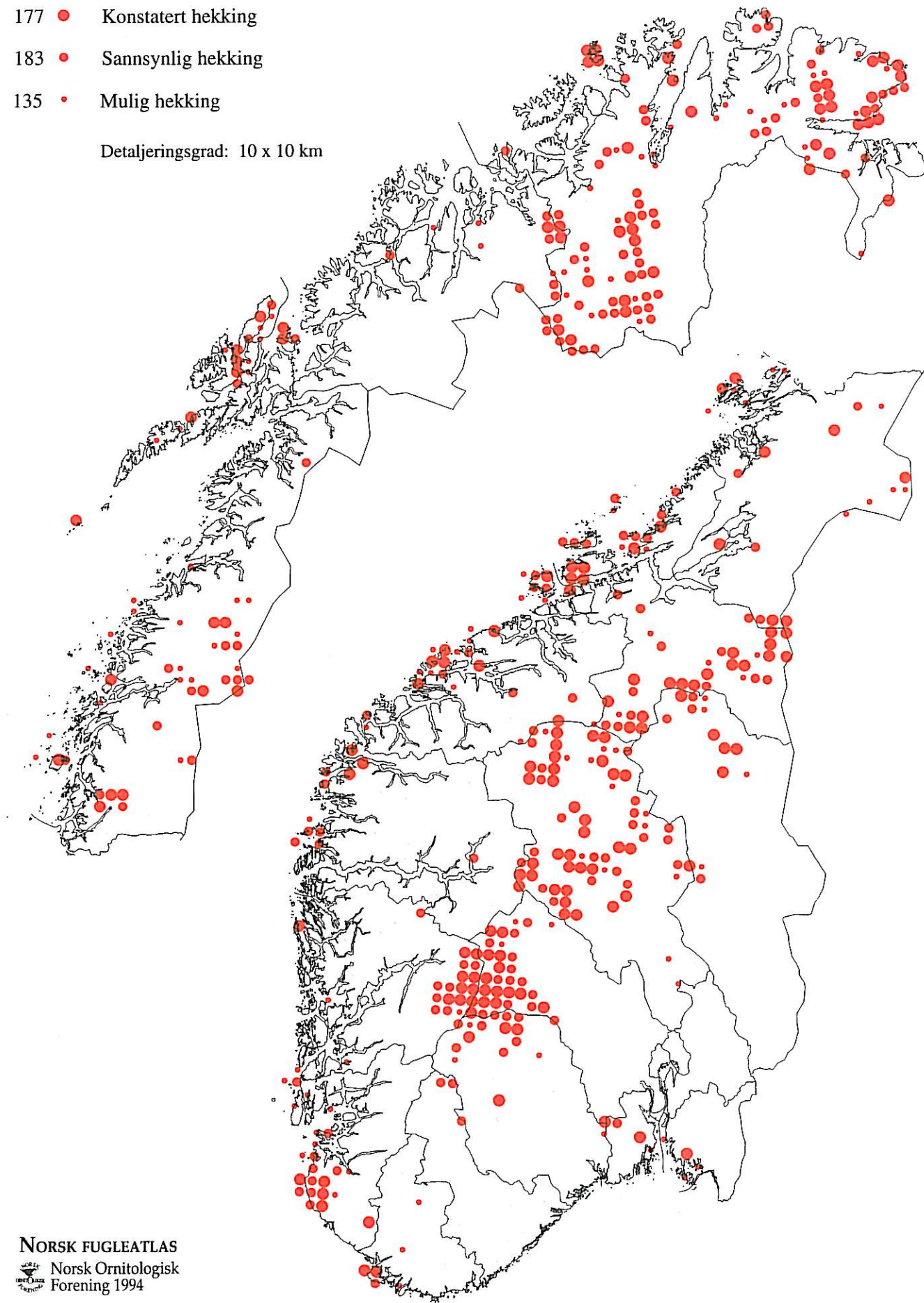
Peder Fiske

Myrsnipe *Calidris alpina*

- 177 ● Konstatert hekking
- 183 ● Sannsynlig hekking
- 135 ● Mulig hekking

Detaljeringsgrad: 10 x 10 km

NORSK FUGLEATLAS
Norsk Ornitologisk Forening 1994

